

PHÂN TÍCH KHỔ THƠ ĐẦU CỦA BÀI TỪ ẤY

1. Dàn ý cảm nhận khổ thơ đầu tiên của Từ Ấy

a. Mở bài:

- Giới thiệu khổ đầu của bài thơ Từ Ấy của Tố Hữu: Khổ 1 của bài thơ thể hiện niềm vui sướng của tác giả khi gặp lí tưởng của Đảng.

b. Thân bài: Phân tích khổ đầu của bài thơ Từ Ấy:

- Hai câu thơ đầu: Kể lại kỉ niệm không bao giờ quên:

*"Từ Ấy trong tôi bừng nắng hạ
Mặt trời chân lí chói qua tim"*

+ "Từ Ấy": mốc thời gian mà tác giả bắt gặp lí tưởng cộng sản, kết nạp đảng.

+ Nắng hạ, chân lí, mặt trời, chói qua tim: các hình ảnh ẩn dụ thể hiện nên nguồn sáng mới bừng tâm hồn tác giả.

=> Tình cảm chân thành và tha thiết của tác giả đối với cách mạng.

- Hai câu thơ sau: Niềm vui sướng của nhà thơ:

*"Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim"*

+ Hai câu thơ thể hiện tài năng bút pháp trữ tình của tác giả.

+ Sử dụng các hình ảnh vườn hoa, tiếng chim, để làm nổi bật hơn sự vui sướng.

=> Khẳng định lí tưởng làm con người thêm yêu đời.

c. Kết bài: Nêu cảm nhận của em về khổ đầu bài thơ Từ Ấy:

- Khẳng định sự đúng đắn của lí tưởng Đảng mà tác giả nói riêng hay thanh niên Việt ta thời bấy giờ lựa chọn.

2. Bình giảng khổ đầu bài Từ Ấy của Tố Hữu

Tố Hữu là nhà thơ lớn của Việt Nam ở đầu thế kỷ XX, là cánh chim đầu đàn, là lá cờ đầu của thơ ca cách mạng, ông làm thơ để tuyên truyền, cổ vũ cho cách mạng, con đường thơ ca của ông song hành cùng với con đường cách mạng của Việt Nam, của dân tộc. Sự gắn bó ấy đem đến cho thơ ông một vẻ đẹp độc đáo như đóa hoa lớn rực rỡ.

"Từ Ấy" nằm trong tập thơ cùng tên, được sản xuất trong vòng 10 năm từ 1936 đến 1946. Khổ thơ đầu của tác phẩm thể hiện niềm vui sướng và hạnh phúc vô bờ bến của tác giả khi bắt gặp lí tưởng, lẽ sống của đời mình, khi ông còn băn khoăn giữa lẽ sống của đời, cảm thấy chán cuộc sống này thì cũng là lúc Tố Hữu bắt gặp lí tưởng cộng sản, lí tưởng của đời mình.

*"Từ Ấy trong tôi bừng nắng hạ
Mặt trời chân lí chói qua tim
Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim..."*

Ngay từ câu thơ mở đầu đã bắt gặp hình ảnh "Từ ấy" đã đem lại sự ấn tượng và khẳng định một lần nữa khoảng thời gian mà nhà thơ bắt gặp ánh sáng lí tưởng. Nói lên cảm xúc của mình trước những giây phút thiêng liêng như thế, nhà thơ sử dụng các thủ pháp nghệ thuật: so sánh, ẩn dụ và nhân hoá hình ảnh "nắng hạ" cho ta thấy được một cái ánh nắng chói chang gay gắt của buổi trưa hè.

Khác với nhiều nhà thơ khác luôn tìm đến ánh trăng, tới cái ánh nắng của buổi chiều hạ thì Tố Hữu tìm đến cái nắng của mùa hạ. Đúng vậy, cũng chỉ có ánh nắng ấy mới toả được sự chói chang rực rỡ của lí tưởng cách mạng, mới diễn tả được hết sự sửng sốt và choáng váng của nhà thơ khi đứng trước cái lí tưởng rực rỡ như thế. Soi tỏ vào bài thơ này ta mới thấy hết được nguồn cảm xúc của nhà thơ khi đứng trước ánh sáng huy hoàng của chân lý.

Qua cách thể hiện sáng tạo, hai câu thơ còn mang hàm ý: với dân tộc Việt Nam, với tầng lớp trí thức, thanh niên trẻ những năm 30, 45. Lí tưởng cần thiết như mặt trời, tất yếu như chân lý. Hai câu thơ còn diễn tả sự phục sinh mạnh mẽ của một tâm hồn tươi trẻ khi được mặt trời lí tưởng soi rọi, chỉ lối, niềm vui tràn ngập trong lòng, người thanh niên yêu nước đã cất thành tiếng hát sôi nổi, náo nức, say mê:

*"Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim"*

Với phép so sánh độc đáo, đầy thi vị nhà thơ đã làm cho thế giới tinh thần, hồn thơ tươi trẻ tràn đầy nhiệt huyết, yêu đời, yêu cuộc sống "hồn tôi là một vườn hoa lá" từ hình tượng vô hình thành hữu hình. Ánh sáng chói lọi của lí tưởng, nguồn sống mãnh liệt của mặt trời cách mạng tác động vào tâm hồn nhà thơ, tạo ra sự biến đổi sâu sắc.

Trước khi bắt gặp lí tưởng cách mạng, người thanh niên trí thức trẻ này sống một cách buồn bã, ảm đạm, lụi tàn như mảnh vườn trong mùa đông giá lạnh nhưng sau khi được gặp và giác ngộ được lí tưởng cách mạng cuộc sống lẫn tâm hồn của nhà thơ như một mảnh hồn thơ đầy hương sắc giữa mùa xuân, mang đến nguồn sinh lực dồi dào cho biết bao tâm hồn trẻ trung, nhiệt huyết. Cuộc sống của họ có lí tưởng thật âm sắc, đượm hương.

Khác hẳn với hồn thơ khi nhà thơ còn chưa bắt gặp ánh sáng lí tưởng, hồn thơ của Tố Hữu bây giờ rạo rực, vui sướng đến nỗi được so sánh với hình ảnh "vườn hoa" đầy đủ sắc màu, tràn ngập những âm thanh của tiếng chim, mùi hương của hoa lá. Đúng vậy, tâm trạng của nhà thơ đang tràn ngập rất nhiều cảm xúc; có cái ngất ngây, say mê trước "hương thơm" của lí tưởng cách mạng, có cái rộn ràng, rạo rực vui sướng như tiếng chim kia. Nhà thơ sử dụng các động từ mạnh, cùng các thủ pháp nghệ thuật ẩn dụ so sánh và đặc biệt là lối vắt dòng từ câu thứ ba xuống câu thứ tư đã góp phần lớn trong việc biểu hiện cảm xúc của mình.

"Từ ấy" đã nói một cách thật tự nhiên nhuần nhuyễn về lí tưởng, về chính trị và thật sự là tiếng hát của một thanh niên, một người cộng sản chân chính luôn tuôn trào trong mình mạch nguồn của lí tưởng cách mạng.

3. Em hãy phân tích khổ 1 trong tác phẩm Từ ấy

Tố Hữu (1920 - 2002) tên khai sinh là Nguyễn Kim Thành, quê ở làng Phù Lai, xã Quảng Thọ, huyện Quảng Điền, tỉnh Thừa Thiên - Huế. Tháng 7 năm 1938, chàng trai Nguyễn Kim Thành đã chính thức trở thành đảng viên của Đảng Cộng sản khi mới 18 tuổi. Đồng thời sự nghiệp thơ ca cách mạng của Tố Hữu cũng bắt đầu từ đó. Mốc lịch sử quan trọng này cùng niềm vui sướng, hào hứng buổi đầu được đứng trong hàng ngũ của Đảng, Tố Hữu đã viết "Từ ấy". Bài thơ là lời tâm nguyện của người thanh niên yêu nước giác ngộ lí tưởng cộng sản. Ánh sáng chân lý đã soi rọi, người thanh niên đã giác ngộ rõ con đường cách mạng cùng sự

nghiệp giải phóng dân tộc vĩ đại. Niềm vui sướng và say mê mãnh liệt được thể hiện rõ ràng trong khổ đầu bài thơ:

*"Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ
Mặt trời chân lí chói qua tim
Hồn tôi là một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim..."*

Trước khi biết đến với lí tưởng vĩ đại của Đảng cộng sản, cuộc sống của đa số thanh niên Việt yêu nước đều chìm đắm trong tăm tối như một đêm đông kéo dài vô tận. Có người nói rằng, "con người ta sẽ không khổ nếu người ta không biết mình đang khổ", với những người an phận thủ thường, cam chịu kiếp nô lệ thì việc đấu tranh giải phóng mình họ còn không màng tới huống hồ là sự nghiệp cứu nước. Ngược lại, với những người ý thức được hoàn cảnh thực tại và khao khát được thay đổi số phận mình lại cảm thấy ngột ngạt và bí bách; Tố Hữu là một trong những thanh niên như vậy. Sự bất lực khi bản thân mình có tài sức mà không có cơ hội được đem nhiệt huyết hừng hực ấy sống mãi với giấc. Nếu như không có lí tưởng của Đảng dẫn đường, có lẽ là một người có cá tính rất mạnh mẽ như Tố Hữu sẽ phản kháng với số phận bằng con đường cực đoan, chìm đắm trong men rượu lậu và khói thuốc phiện mà bỏ quên sự đời. Chắc hẳn hơn một lần chàng trai trẻ phải ngao ngán than thở bởi con đường phía trước mịt mờ, vô định quá: "Bâng khuâng đứng giữa đôi dòng nước. - Chọn một dòng hay để nước cuốn trôi?" Thật may là lí tưởng của Đảng đã đem đến ánh sáng cho cuộc đời Tố Hữu.

"Từ ấy" là thời điểm (1938) nhà thơ được giác ngộ cách mạng, bắt gặp lí tưởng cộng sản chủ nghĩa. "Mặt trời chân lí" là hình ảnh ẩn dụ về lí tưởng cách mạng, về chủ nghĩa Mác - Lênin. Chữ "chói" (chói qua tim) nghĩa là chói lọi, soi vào, chiếu vào. Ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin vô cùng chói lọi đã chiếu vào, soi vào trái tim - tâm hồn yêu nước của nhà thơ trẻ.

Bóng tối đêm dày nô lệ như bị xua tan, người chiến sĩ cách mạng cảm thấy cuộc đời mình, con đường mình hướng tới "bừng nắng hạ". Đây là hai câu thơ đẹp nhất của Tố Hữu viết về lí tưởng cách mạng. Ngôn từ (bừng, chói), hình ảnh (mặt trời chân lí) rất hay, rất sáng tạo. Lúc nào đọc, ta vẫn cảm thấy mới mẻ, vần thơ tràn ngập ánh sáng và niềm tin.

Hai câu thơ tiếp theo tiếp tục diễn tả cảm xúc dào dạt của người thanh niên khi được ánh sáng Đảng giác ngộ:

*"Hồn tôi như một vườn hoa lá
Rất đậm hương và rộn tiếng chim"*

Câu thơ giàu hình ảnh và thật bay bổng lãng mạn. Tố Hữu ví hồn mình với "vườn hoa lá" Cách so sánh đậm lãng mạn, yêu đời. Ánh sáng của Đảng đã khiến tâm hồn người chiến sĩ ngập sắc hương thơm và rộn ràng tiếng chim hót líu lo. Đảng đã đem đến cho người thanh niên trẻ tuổi tình yêu với cuộc sống, yêu Cách Mạng và tin tưởng vào Cách Mạng. Không còn là những xúc buồn bã như thơ ca xưa, thơ ca Cách Mạng tiêu biểu là thơ của Tố Hữu mang cái tình vui vẻ, mang cái hồn nhiệt huyết sục sôi ý chí.

Khổ thơ đầu bài "Từ ấy" vang lên tiếng cảm xúc dạt dào, hạnh phúc tột cùng của chàng thanh niên trẻ khi lần đầu tiên được ánh sáng Đảng soi chiếu, chỉ đường vạch lối. Chỉ một khổ đầu mà tác động sâu sắc đến tâm trí người đọc về ý chí Cách Mạng, về tình yêu nước, về tinh thần chống giặc của thanh niên trẻ Việt Nam.

4. Bài văn nêu cảm nhận của em về khổ 1 Từ ấy

Người con của xứ Huế mộng mơ, người chiến sĩ cách mạng, và cũng là cây bút thơ ca Cách Mạng tiêu biểu - Tố Hữu. Từ khi còn trẻ- 18 tuổi, ông đã được đứng trong hàng ngũ của Đảng. Trong nhiệt huyết tuổi trẻ, hạnh phúc trào dâng, niềm tin mãnh liệt vào Đảng, Tố Hữu đã sáng tác bài thơ "Từ ấy" để thể hiện cảm xúc của mình. Khổ thơ đầu bài "Từ ấy" là khúc dạo đầu của dòng mạch cảm xúc ấy.

"Từ ấy trong tôi bừng nắng hạ

Mặt trời chân lý chói qua tim

Hồn tôi như một vườn hoa lá

Rất đậm hương và đậm tiếng chim"

Trước hết cảm nhận về hai chữ "Từ ấy". "Từ ấy" ở đầu đoạn thơ được lặp lại từ tên bài thơ. "Từ ấy" mà tác giả nhắc tới là một mốc thời gian vô cùng quan trọng. Đó là những ngày của năm 1938, tháng ngày đất nước ta đang gồng mình chống giặc ngoại xâm, khi đó Đảng được thành lập 18 tuổi-mốc thời gian đáng nhớ của tác giả, khi ấy tác giả được vinh dự đứng trong hàng ngũ Cách Mạng Đảng. "Từ ấy" của tác giả là cột mốc thời gian tự hào của chàng thanh niên trẻ tuổi hạnh phúc, vinh dự khi được gia nhập Đảng Cộng Sản.

"Bừng nắng hạ", ba chữ vang lên mà làm sáng bừng cả câu thơ. Với Tố Hữu được tham gia vào đội ngũ Đảng là một niềm hạnh phúc, một điều tự hào trân trọng. Tác giả nói "bừng nắng hạ", không phải nắng xuân nhàn nhạt, không phải nắng đông lạnh lẽo cũng chẳng phải nắng thu dịu dàng mà là cái nắng hè chói chang rực rỡ nhất. "Bừng nắng hạ" vì nắng mùa hè đẹp nhất, sáng nhất làm tỏ rực một trái tim nhiệt huyết.

Mặt trời chân lí là một hình ảnh ẩn dụ tượng trưng cho lí tưởng của Đảng, của cách mạng, mặt trời của chủ nghĩa xã hội. Tố Hữu với tấm lòng nhiệt thành của mình đã tự hào đón lấy ánh sáng của mặt trời, sẵn sàng hành động cho lí tưởng cách mạng cao đẹp. Bởi lí tưởng đã "chói" vào tim- chính là nơi kết tụ của tình cảm, là nơi kết hợp hài hòa giữa tâm lí và ý thức trí tuệ chỉ thực sự hành động đúng khi có lí tưởng cách mạng, khi có ánh sáng rực rỡ của mặt trời chân lí chiếu vào.

Hai câu thơ tiếp theo đem lại cảm giác thỏa mãn giác quan cho người đọc:

"Hồn tôi là một vườn hoa lá

Rất đậm hương và rộn tiếng chim..."

Câu thơ thật bay bổng và lãng mạn, diễn đạt trọn vẹn niềm vui sướng tột độ của một thanh niên tràn đầy nhiệt huyết khi bắt gặp chân lí, tìm ra con đường lí tưởng của cuộc đời. Đó là gắn trọn cuộc đời với sự nghiệp đấu tranh, giải phóng đất nước vĩ đại của dân tộc: "Ta sẵn sàng xé trái tim ta - Cho Tổ quốc, và cho Tất cả". Những từ ngữ được tác giả sử dụng rất đắt ý và có hiệu quả cao trong việc khơi gợi cảm xúc. Tố Hữu so sánh cái vô hình là "hồn tôi" với cái hữu hình "vườn hoa lá" làm cho câu chữ bay bổng hơn, lãng mạn hơn. Cái "vườn hoa lá" của Tố Hữu khi được "mặt trời chân lí" làm cho "bừng" sáng đã ngập tràn sắc hương và âm thanh tươi mới của cuộc đời. Quả thật trong lòng có nắng, con mắt nhìn đâu cũng thấy sáng bừng... Chàng thanh niên Tố Hữu lúc này đối lập hoàn toàn với chính Tố Hữu trước khi đến với chân lí.

Yêu cuộc sống, yêu thiên nhiên đã làm ông tinh tế hơn, ông cảm thấy tâm hồn mình như được gội rửa bởi cảnh đẹp của thiên nhiên, màu sắc của hoa, màu xanh của lá, mùi hương dịu nhẹ của thiên nhiên, tiếng chim ríu rít đang hát ca, tất cả những thứ đó nói lên tâm hồn đang rạo rực niềm vui của nhà thơ, một tâm hồn rộng mở đón chào sự kì diệu của tương lai, một con người tràn ngập lí tưởng và tin tưởng vào cách mạng sẽ thành công. Ý chí cách

mạng đầy tự tin của ông xứng đáng cho thanh niên tuổi trẻ hiện nay noi theo chỉ qua những cảm nhận khổ đầu bài thơ Từ ấy.

www.eLib.vn